

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор”

Автор на дисертационния труд: Ана Коцева, докторант към Катедрата по германистика и романистика при Филологическия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Английски език“.

Тема на дисертацията: „Прагматични аспекти при изразяване на оплакване, молба и извинение в английския и македонския културен код“

Рецензент: проф. д-р Дияна Янкова, департамент “Чужди езици и култури”, Нов български университет, София

Биографична справка:

Ана Коцева се дипломира през 2014 г. във Филологическия факултет на Университета "Гоце Делчев" в Щип, Република Северна Македония, с бакалавърска степен по "Писмен и устен превод" (английски/македонски език). През 2015 г. получава педагогическо-психологическа и методическа подготовка във Факултета по педагогически науки на Университета "Гоце Делчев" в Щип, Република Северна Македония а през 2017 г. полага професионален държавен изпит за учители в държавни средни училища. Продължава образованието си и придобива магистърска степен по английска филология - английско езикознание във Филологическия факултет на университета "Гоце Делчев" в Щип, Република Северна Македония.

Започва работата си като учител по английски език като чужд през 2012 г. в рамките на общински проект "Безплатни курсове по чужди езици". В периода 2013-2021 г. продължава работата си като учител по английски език в частно училище и в средни училища в Северна Македония. През 2018 г. започва да преподава бизнес английски език в частното висше учебно заведение "Евроколеж", Куманово, Република Северна Македония, където е избрана за лектор по английски език. Понастоящем работи във Филологическия факултет на Университета "Гоце Делчев", Щип, Република Северна Македония.

Ана Коцева е зачислена като редовен докторант към Катедрата по германистика и романистика на Филологическия факултет на Югозападния университет съгласно Заповед № 384/ 25.02.2019 г., а за неин научен ръководител съгласно Заповед № 85 /12.06.2020 г. е избрана доц. д-р Дафина Костадинова. Представеният за рецензиране дисертационен труд е в областта на прагматиката на следната тема: "Прагматични аспекти на оплаквания, молби и извинения в английския и македонския културен кодекс". Докторант Коцева е получила разрешение за публична защита със Заповед № 662/ 18.03.2022 г.

Представените доказателства за публикувани статии показват, че докторант Коцева е покрила минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен "доктор" съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Публикации по темата

Ана Коцева представя 12 научни статии, публикувани в реферирани списания или редактирани колективни томове, 3 от които са по темата на дисертацията, както и 1 статия, публикувана като част от глава на книга, също по темата на дисертацията. Тези четири публикации включват анализ на речевите актове на извинение (Сравнителен анализ на речевите актове на извинение в американския английски и македонския език. Палимпсест, 6, бр.12. Коцева, А., Костадинова, Д. 2021; Контрастивен анализ на стратегиите за извинение в английски и македонски език. В: Кусевска, М. и Ивановска, Б. Прагматични изследвания. Университет "Гоце Делчев" - Щип, с. 1-17. ISBN 978-608-244-803-9. Коцева, А. 2021) и оплакване (Межкултурно изследване на модификаторите, използвани в речевия акт на оплакване от американски и македонски гимназисти. Сборник с доклади. Национални филологически четения за студенти и докторанти. Филологически факултет, Югозападен университет "Неофит Рилски", Благоевград, България. Коцева, А. 2020; Кроскултурно изследване на стратегиите за подаване на жалби от македонски и американски гимназисти. Трета международна научна конференция "ФИЛКО", 3. Коцева, А. 2018).

Останалите публикации, осем на брой, са предимно свързани с преподаването на английски език като чужд (Форми, методи и техники на преподаване, използвани от учителите по

английски език, и тяхното влияние върху интровертните ученици. Списание "Теория и практика на педагогическите науки". Vol.16 No.1, Коцева, А. 2021; Смартфоните като основни инструменти в класната стая по английски. Списание "Теория и практика на педагогическите науки". Vol.11 No.5. Коцева, А. 2020; Компютрите и интернет в процеса на преподаване и изучаване на английски език. Педагогически факултет на Югозападен университет "Неофит Рилски", Благоевград, България. Ѓорѓева, А. 2013); Изучаване на чужд език чрез игра. Годишен сборник с доклади на Филологическия факултет на ЮЗУ, Щип, Република Северна Македонија. стр. 43-53. ISSN 1857-7059 и др. Ѓорѓева, Петрова, Е., Ѓорѓева, А.).

Авторефератът отразява вярно структурата и съдържанието на дисертационния труд и включва подробна справка за приносите на работата.

Характеристики на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е прагматичен анализ на речевите актове на оплакване, молба и извинение в американския и македонския културен код. Структурата на дисертацията е съобразена с академичните правила за писане. Тя е разделена на четири основни раздела в обем от 299 страници и библиография от 187 литературни източника. Също така включва 21 таблици, 14 диаграми, 2 графики 7 приложения.

Актуалността на темата се определя от факта, че всеки говорещ използва поне един от трите речеви акта - оплакване, молба и извинение - в ежедневната си комуникация. Следователно определяне и разграничаване на езиковата форма, използвана за текстуализиране на прагматичната функция на тези актове чрез задълбочен анализ на три от най-използваните речеви акта и тяхното използване в съпоставителен план от северномакедонци и американци е от особена важност за идентифициране на културните характеристики на двете изследвани групи и за откриване на основните различия, които могат да доведат до проблеми в межкултурната комуникация. **Обектът на изследването** са езиковите форми, използвани за предаване на прагматична функция в речевите актове за изразяване на оплакване, молба и извинение, като основния изследователски въпрос е „Каква е типичната форма на оплакване, молба и извинение на

всеки език?“, а *главната цел на изследването* е определяне на прагматичната структура на тези три речеви акта в двата културни кода. Основната **хипотеза** на А. Коцева е, че културните норми и особености са изразени с различия в прагматичната структура на изразяването на оплакване, молба и извинение между американския и македонския културен код.

Първата глава е литературен обзор, който представлява представяне на общата теория на речевите актове и нейното развитие, както и преглед на структурата, видовете и взаимовръзките на речевите актове с други понятия като култура, учтивост и дискурс. Докторант Коцева е представя основните понятия на теорията на речевите актове, като е направила преглед на разработките на най-значимите езиковеди в тази област като Остин (1962), Сърл (1969), Грайс (1975), (Бах и Харниш, 1979) и др. Коцева е дала и кратки, но ясни обяснения на понятия, свързани с речевите актове, като дискурс (Юл, 2010), култура (Хофстеде, 2011) и учтивост (Браун и Левинсон, 1987; Лийч, 2014); едновременно с това е включила преглед на различни межкултурни разработки, направени върху молби, извинения и оплаквания от изследователи от САЩ, Северна Македония, България, Китай и др.

Във *Втора глава* се представя методологията: А. Коцева определя обекта на изследването като езиковите форми на оплакването, молбата и извинението и техните прагматични функции, както и основната хипотеза, че културните норми и особености на американския и македонския културен код се изразяват с различия в прагматичната структура на тези речеви актове. Следва списък на подхипотезите, изследователските въпроси и количествените и качествените методи за анализ. Освен това се включва подробно описание на задачата като инструмент, използван за събиране на данни, и приложеният дисперсионен анализ и Т-тест, които са проведени чрез системата SPSS. Като цяло се предлага много добро описание на цялостната методологичния подход.

Третата глава е посветена на резултатите и на анализа. Разделена е на няколко раздела, в които се разглеждат количествените и качествените резултати за всеки от трите анализирани речеви акта поотделно. Тя започва с общо представяне на статистическите

данни, които дават информация за социалните параметри, отнасящи се до участниците. Следва представяне на статистическите данни във връзка с перспективата, стратегиите и модификаторите, прилагани в рамките на речевите актове в двата културни кода. Анализът сочи, че съществува статистически значима разлика в прагматичната структура на заявките между американския и македонския културен код. Количествените данни са последвани от по-конкретни качествени данни, които показват използваните перспектива, стратегия и модификатори за всеки речев акт във всяка от осемте анализирани речеви ситуации. Резултатите от втория анализ потвърждават, че социокултурните и контекстуалните параметри влияят върху прагматичната структура на анализирания речеви актове.

В *Четвърта глава* се представя дискусията, в която А. Коцева прави извод за получените резултати, като определя приликите и разликите на анализирания речеви актове между двата културни кода. Тя съпоставя получените резултати с предишни межкултурни изследвания и предлага собствени виждания и извод, че отбелязаните различия между речевите актове в двата културни кода се дължат на различните социални и културни характеристики на участниците.

В заключението на дисертацията А. Коцева посочва основните изводи и приноси на изследването. Тя заявява, че "културните различия оказват огромно влияние както върху изразяването, така и върху разбирането на речевите актове" (с. 156), и по-нататък твърди, че "няма правилни или неправилни форми на изразяване, а предпочитани и не препоръчвани прагматични форми на речевите актове в даден културен код" (с.156).

Представеният дисертационен труд има характеристиките на задълбочено и пълноценно научно изследване по темата. Той показва уменията на Ана Коцева да планира и реализира качествена научно-изследователска дейност. Изследването представя един интердисциплинарен поглед върху речевите актове във връзка с тяхната езикова структура, прагматична функция и социокултурни особености. То е важен принос към изследванията на прагматика в Северна Македония като съвременен корпус и ценен източник на информация за речевите актове

4. Критики и препоръки

Според мен недостатък на изследването е, че повечето от американските участници са двуезични, което вероятно оказва влияние върху речевата им продукция, което не е отчетено при анализа. Не е необичайно, че повечето от американските участници са двуезични, но трябваше да се вземе предвид повече информация за другия им език. Също така броят на участниците можеше да бъде по-голям, което щеше да доведе до по-силни статистически изводи.

Заклучение:

Всички критични бележки и препоръки имат за цел да допринесат за оформянето на по-добър текст и анализ и в никакъв случай не омаловажават безспорно огромния труд на докторантката при обработката на изследвания материал и постигнатите резултати. Смятам, че разработката е сериозен, широкообхватен, теоретично и практически значим труд, който определено има качества на завършена дисертация и отговаря напълно на изискванията за чл. 27 от ППЗРАСРБ. Убедено давам своята положителна оценка за дисертационния труд на Ана Коцева и препоръчвам на членовете на Академичния съвет да ѝ присъдят образователната и научна степен "доктор" по научната специалност "Английски език", професионално направление 2.1 Филология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки.

02.07.2022 г.

проф. д-р Дияна Янкова

DIANA DIMITROVA
YANKOVA

Digitally signed by DIANA
DIMITROVA YANKOVA
Date: 2022.07.02 21:02:22
+03'00'

REVIEW

of the dissertation for the degree of Doctor of Education and Science

Author of dissertation: Ana Koceva, full-time PhD student at the Department of Germanic and Romance Studies, Faculty of Philology, South-West University “Neofit Rilski”, Philology, scientific specialty "English", Professional field 2.1. Philology, discipline “English Language”

Topic of dissertation: "Pragmatic aspects of the expression of complaint, request and apology in English and Macedonian cultural code"

Reviewer: prof. Diana Yankova, Department of Foreign Languages and Cultures, New Bulgarian University

Brief information about the applicant

Ana Koceva graduated in 2014 from the Faculty of Philology at the University “Goce Delchev” in Shtip, Republic of North Macedonia with a BA in Translation and Interpretation studies (English/Macedonian). In 2015 she qualified as a teacher by acquiring a pedagogic-psychologic and methodical preparation at the Faculty of Educational Sciences, University “Goce Delchev” in Shtip, Republic of North Macedonia. In 2017 she passed the professional state exam for teachers at Public Secondary Schools. She continued her education and acquired an MA in English Philology from the Faculty of Philology at the “Goce Delchev” University in Shtip.

She started work as a teacher of English as a foreign language in 2012 as part of a municipal project on ‘Free courses in foreign languages’. In the period from 2013 to 2021 she continued to work as a teacher of English as a foreign language at a private school and secondary schools in North Macedonia. In 2018 she began teaching Business English at the Private Higher Educational Institution “Eurocollege”, Kumanovo, Republic of North Macedonia, where she was appointed as an English Lector. She is currently employed at the Faculty of Philology, University “Goce Delchev”, Shtip, Republic of North Macedonia.

Ana Koceva enrolled as a full-time doctoral student at the Department of Germanic and Romance Studies at the Faculty of Philology of South-West University, Blagoevgrad on

25.02.2019 and Assoc. Prof. Dafina Kostadinova, PhD was appointed as her supervisor on 12.06.2020. The thesis submitted for review is in the field of pragmatics on the following topic: Pragmatic Aspects of Complaints, Requests and Apologies in the English and Macedonian Cultural Code.

The publications that she has submitted for the present procedure demonstrate that PhD student Koceva meets the minimum national requirements for acquiring the educational and scientific degree “Doctor of Philosophy” according to the Act for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

Publications on the dissertation topic

Ana Koceva has submitted 12 research papers published in peer-reviewed journals or edited collective volumes (3 of which are on the thesis topic), as well as 1 chapter in a book also on the thesis topic. These four publications include analysis on the speech acts of apologizing (*A comparative analysis on apology speech acts in American English and Macedonian*. Palimpsest. Vol.6 No.12. Koceva, A., Kostadinova, D. 2021; *Contrastive analysis of apology strategies in English and Macedonian*. In Kusevska, M. and Ivanovska, B. Pragmatic researches. University “Goce Delchev” – Shtip, pp. 1-17. ISBN 978-608-244-803-9. Koceva, A. 2021) and complaining (*Cross-cultural study of modifiers used in the speech act of complaining by American and Macedonian high-school students*. Collection of papers. National philological readings for students and doctorands. Faculty of Philology, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Bulgaria. Koceva, A. 2020; *A cross-cultural study of complaint strategies by Macedonian and American high-school students*. Third International Scientific Conference "FILKO", 3. Koceva, A. 2018).

The remaining eight publications are mostly on the topic of teaching English as a foreign language (*Teaching forms, methods and techniques used by EFL teachers and their influence on introverted students*. Journal of Educational Sciences Theory and Practice. Vol.16 No.1. Koceva, A. 2021; *Smartphones as essential tools in the EFL classroom*. Journal of Educational Sciences Theory and Practice. Vol.11 No.5. Koceva, A. 2021; *Computers and the internet in the process of teaching and learning English*. Faculty of Pedagogy at the South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Bulgaria. Gjorgjeva, A. 2013; *Learning a foreign language through game*. Annual collection of papers of the Faculty of Philology, UGD, Shtip,

Republic of North Macedonia. pp. 43-53. ISSN 1857-7059 Gjorgjeva, Petrova E., Gjorgjeva, A. 2012. etc.).

The summary of the thesis faithfully reflects the structure and content of the dissertation and includes a detailed account of the contributions of the research.

Characteristics of the dissertation

The submitted dissertation thesis is a pragmatic analysis on speech acts of requesting, apologizing and complaining in the American and Macedonian cultural codes. The structure of the thesis is in accordance with the academic rules of writing. It is divided into four main sections on 299 pages and a bibliography of 187 references. Also, it includes 21 tables, 14 charts, 2 graphs 7 appendices.

The relevance of the topic is determined by the fact that every speaker uses at least one of the three speech acts - request, apology and complaint - in their everyday communication. Therefore, identifying and delineating the linguistic form used to textualize the pragmatic function of these speech acts through an in-depth analysis of three of the most used speech acts in a comparative perspective by North Macedonians and Americans is of particular importance for identifying the cultural characteristics of the two groups under study and for detecting the main differences that may lead to intercultural communication problems. The object of study is the linguistic forms used to convey a pragmatic function in speech acts to express request, apology, and complaint, and the main research question is "What is the typical form of request, apology, and complaint in each language?" and the main objective of the study is to determine the pragmatic structure of these three speech acts in the two cultural codes. The main hypothesis is that cultural patterns and peculiarities are expressed by differences in the pragmatic structure of the expression of request, apology and complaint between the American and Macedonian cultural codes.

The *first chapter* is the literature review that focuses on speech act theory and its ramifications, as well as an overview of the structure and types of speech acts and their relation to other concepts such as culture, politeness and discourse. Ana Koceva has presented a good overview on the basic concepts of speech act theory by reviewing the work of the most notable linguists in this area: Austin (1962), Searle (1969), Grice (1975), Bach & Harnish (1979) etc. Ms Koceva has also provided short but clear explanations on

concepts related to speech acts such as discourse (Yule, 2010), culture (Hofstede, 2011) and politeness (Brown & Levinson, 1987; Leech, 2014); simultaneously including a review on different cross-culture studies on requests, apologies and complaints by researchers from the USA, North Macedonia, Bulgaria, China, among others.

The *second chapter* introduces the methodology of the research, where Koceva specifies the objects of the study as the linguistic forms of requests, apologies and complaints and their pragmatic functions, as well as the main hypothesis that the cultural norms and features of the American and Macedonian cultural codes are expressed with differences in the pragmatic structure of the three speech acts. This is followed by the sub-hypotheses, the research questions and the quantitative and qualitative methods for analysis. Furthermore, Koceva includes a detailed description of the Discourse completion task as an instrument used for data collection and the applied analysis of variance and a T-test that were conducted through an SPSS system. Overall, it offers a good presentation on the methodological approach.

The *third chapter* presents the results and analysis. It is divided into multiple sections that explain the quantitative and qualitative results for each of the three analysed speech acts separately. It starts with a general presentation of the statistical data that gives information on the social parameters concerning the participants. Then, it is followed by the statistical data in relation to the perspective, strategies and modifiers applied within the speech acts in the two cultural codes. The conclusion is reached that there is a statistically significant difference in the pragmatic structure of requests between the American and Macedonian cultural code. The quantitative data is followed by a more specific qualitative data that shows the used perspective, strategy and modifiers for each speech act in each of the eight speech situations analysed. The results from the second analysis confirmed that the sociocultural and contextual parameters influence the pragmatic structure of speech acts.

Chapter Four presents the discussion in which A. Kotseva draws a conclusion about the obtained results by determining the similarities and differences of the analyzed speech acts between the two cultural codes. She correlates the findings with previous cross-cultural studies and offers her own views and conclusion that the differences between the speech acts in the two cultural codes are due to the different social and cultural characteristics of the participants.

In the conclusion of the thesis, Koceva specifies the main findings and contributions of the study. She states that “cultural differences have an immense influence on both the expression and comprehension of speech acts” (p.156) and claims that “there are no correct or incorrect forms of expression, but preferred and unpreferred pragmatic forms of speech acts in a particular cultural code” (p.156).

The dissertation presented is a thorough and topical academic research, demonstrating Ms Koceva’s skills in planning and carrying out work of high quality. The study offers an interdisciplinary perspective of speech acts as to their linguistic structure, pragmatic function and socio-cultural features. It is an important contribution to research on pragmatics in North Macedonia as a contemporary corpus and a valuable source of information on speech acts.

Recommendations and critical remarks

In my opinion the shortcoming of the study is that most of the American participants are bilingual, which may have an effect on their speech output that was not accounted for in the analysis. It is not unusual that most of the American participants are bilingual, but more information about their other language should have been taken into consideration. Also, the number of the participants could have been higher, which would have engendered stronger statistical deductions.

Conclusion

All recommendations and critical comments are intended to contribute to a better analysis and do not detract from the work of the doctoral student in processing the research material and the results achieved. My assessment of the research is high and I believe it is a serious work that has the qualities of a completed dissertation and meets the requirements of Art. 27 of the Law for the development of academic staff in the Republic of Bulgaria. Therefore, I accord positive assessment of the dissertation by Ana Koceva and advise the Academic panel to vote for her admission to election by the Academic Council of South-West University “Neofit Rilski” for awarding her a PhD degree.

02.07.2022

Signed:

DIANA
DIMITROVA
YANKOVA

 Digitally signed by DIANA
DIMITROVA YANKOVA
Date: 2022.07.02 21:01:30 +03'00'